

Apothekersassistenten eisen meer loon, maar worden van het kastje naar de muur gestuurd

Financieel Dagblad 1-12-2024

Jennifer Mol

Maandag en dinsdag leggen apothekersassistenten het werk neer vanwege onvrede over hun loon. Vakbonden CNV en FNV eisen een loonsverhoging om de werkdruk en verantwoordelijkheden te weerspiegelen. 'We zijn niet te beroerd om de poten uit ons lijf te lopen, maar moeten wel betaald worden naar wat we doen', zegt apothekersassistente Paula Kleibergen.

Voorhout, Nederland, 28/11/24 | Apotheek Voorhout. Foto: Joris van Gennip Foto: Joris van Gennip voor het FD

In het kort

- Apothekersassistenten staken voor loonsverhoging van minimaal 6% vanaf 1 juli.
- Werkgevers zeggen hogere lonen niet te kunnen betalen omdat zij te weinig budget krijgen van zorgverzekeraars.
- Het vak is steeds minder aantrekkelijk voor jonge mensen, aldus de werkgeversorganisatie.
-

In de apotheek van Karin Beuning, voorzitter van de Werkgeversvereniging Zelfstandige Openbare Apotheken (WZOA), klinkt het zachte geritsel van papieren medicijnzakjes en het geluid van schuivende laadjes. Maandag en dinsdag is het er stil: de medewerkers staken. Zij eisen hogere lonen.

'We zitten klem. Apothekersassistenten verdienen inderdaad te weinig, maar wij hebben het geld niet om de lonen op te hogen', zegt Beuning. 'De stakingen zijn een luidruchtige cry for help.'

Vakbonden CNV en FNV willen dat de lonen van apothekersassistenten met minstens 6% omhooggaan, en dat deze verhoging geldt vanaf 1 juli. Ze eisen ook een minimumloon van €16 per uur. De werkgevers zijn het daar niet mee eens en bieden een loonsverhoging van 2% aan.

Toename werkdruk

Het FD spreekt werkgever Beuning in een kamer boven een van haar vier apotheken. In de vestiging in Voorhout werken ongeveer veertien assistenten. Beuning begrijpt waarom zij om loonsverhoging vragen: de verantwoordelijkheden en de werkdruk voor de assistenten zijn de afgelopen jaren flink toegenomen, terwijl de lonen nauwelijks zijn aangepast.

Dat merkt apothekemedewerker Paula Kleibergen (50), die is verbonden aan het actiecomité apothekersassistenten, ook. Ze werkt al dertig jaar in de apotheek. Op dit moment draait ze nachtdiensten in de Dienstenapotheek in Rotterdam-Zuid. Ze hoort steeds vaker van collega's dat zij hun rekeningen niet meer kunnen betalen.

Kleibergen verdient €2570 netto per maand voor 36 uur werk. Ze geeft aan dat dit nog relatief gunstig is, omdat ze valt onder een oude cao. 'Collega's die onder de nieuwe cao vallen, krijgen minder betaald voor nachtdiensten. Ik ontvang 175% van mijn loon, terwijl zij slechts 150% krijgen', zegt ze. 'Een van de collega's zei zelfs dat haar zoon, die bij de Gamma werkt, €2 per uur meer verdient.'

Schuld van de zorgverzekeraars

Werkgevers wijzen voor de oplossing van het probleem naar de zorgverzekeraars. Het grootste deel van hun inkomen krijgen zij via betalingen van zorgverzekeraars. Voor elk verstrekt medicijn ontvangen ze een vergoeding. Over deze vergoedingen wordt onderhandeld tussen zorgverzekeraars en vertegenwoordigers van apothekers.

De eventuele stijging van de loonkosten mag van de zorgverzekeraars dus niet zomaar worden doorberekend in de prijs van de medicijnen. 'Een bakker kan de prijs van brood verhogen als hij zijn personeel meer wil betalen', zegt Beuning. 'Maar wij kunnen onze tarieven niet aanpassen, omdat zorgverzekeraars daarover beslissen.'

'Je helpt je bedrijf om zeep'

De vakbonden zijn van mening dat de werkgevers simpelweg beter hadden moeten onderhandelen met de zorgverzekeraars. 'Wat ons betreft moeten de werkgevers over de brug komen. Dat zij het geld ergens anders moeten halen is aan hen', aldus een woordvoerder van de FNV.

Maar dat is volgens apotheker Beuning makkelijker gezegd dan gedaan. 'Als je geen contract tekent bij de zorgverzekeraar, ben je binnen enkele jaren failliet, omdat de AFM ons niet toestaat om collectief te weigeren. Als je buurman wel tekent, help je je bedrijf om zeep', legt ze uit.

Zorgverzekeraar CZ zegt de werkgevers wel degelijk de ruimte te geven om de lonen van hun werknemers te verhogen. 'Maar uiteindelijk is het aan de werkgever hoe hij zijn ruimte besteedt, daar hebben wij geen invloed op', aldus een woordvoerder.

Grens aan loyaliteit

Beuning is al bijna dertig jaar apotheker en merkt ontevredenheid bij haar medewerkers. 'Het is de eerste keer dat de branche überhaupt staakt', zegt ze. Ze heeft in totaal tachtig mensen in dienst, verspreid over haar vier apotheken. 'Ik ken al hun namen en ook de namen van hun partners. Ik breng meer tijd door met mijn mensen dan met mijn familie.' Volgens Beuning is het vanwege deze laagdrempelige omgang dat haar medewerkers begrijpen dat zij in een lastig parket zit.

Volgens apothekersassistente Kleibergen zit er echter een grens aan de loyaliteit van de werknemers richting hun werkgever. 'Voor de stakingen waren de medewerkers zeer loyaal, maar inmiddels zijn veel apotheken overgenomen door ketens. Daar zit wel geld, want die ketens kunnen ook aandeelhouders bonussen geven en dure reclamespotjes betalen. Dat vergroot onze frustratie', aldus Kleibergen.

Het steekt volgens haar vooral als haar collega's hun salaris vergelijken met dat van een apothekersassistente in een ziekenhuis. Zij vallen onder de ziekenhuis-cao in plaats van de apotheken-cao, en verdienen daardoor zo'n €700 meer per maand. 'Dat komt doordat ziekenhuizen volgens de overheid in het bakje zorg vallen, terwijl apotheken als commerciële onderneming worden gezien', zegt werkgever Beuning.

Tekort aan mensen

De instroom van nieuwe medewerkers loopt volgens Beuning vanwege de lage lonen en hoge werkdruk enorm terug. Het medicijntekort draagt bij aan de stijgende werkdruk. 'De assistenten moeten enorm veel stappen doorlopen om een goed alternatief te vinden voor medicijnen die niet beschikbaar zijn.'

Daarnaast krijgen de assistenten regelmatig te maken met agressie aan de balie. 'Mensen komen vaak bij ons iets ophalen nadat ze lang in het ziekenhuis zijn geweest. We zijn als het ware het laatste loketje in de zorg. Dan is het lontje van de patiënt, als deze bij ons nog even moet wachten, al snel opgebrand', zegt apothekersassistente Kleibergen. 'We laten ons voor van alles en nog wat uitmaken.'

De stakingen leiden ertoe dat het werk zich opstapelt en de achterstanden op een later moment moeten worden bijgewerkt. 'In dat opzicht komt de staking als een boemerang bij de medewerkers terug', zegt Beuning.

Volgens Kleibergen zijn er werkgevers die proberen hun werknemers te weerhouden van staken door dit gegeven tegen hen te gebruiken. 'Ze intimideren hen door te zeggen dat ze de patiënten in de steek laten en dat het werk oploopt. Achter gesloten deuren gaan ze dan gewoon door met het werk.' Kleibergen is niet van plan het actievoeren op te geven en heeft zich 'als een pitbull in de strijd vastgebeten'. 'Iedereen is zich nu bewust van de problemen rondom onze cao. Het is nu of nooit.'